

Інна ВОЛЯНЮК

кандидат філологічних наук

ДО КАНАДИ – ЧЕРЕЗ ОСТРІГ

Так символічно можна окреслити участь наших науковців у Симпозіумі з канадознавства, що відбувся в Національному університеті "Острозька академія". Науковий форум підготували кафедра міжнародної мовної комунікації факультету романо-германських мов і Центр канадознавства НУ "Острозька академія". Співголовами Симпозіуму виступили Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Роман Ващук, президент компанії "Східноєвропейські можливості" (м. Сент-Альберт, Канада), директор Центру канадознавства, доктор філософії Валерій Полковський, декан факультету романо-германських мов університету-господаря, доцент Світлана Новоселецька. Наукове дійство проходило під патронатом ректора академії, доктора психологічних наук, професора Ігоря Пасічника. Оргкомітет Симпозіуму очолював перший проректор академії, доктор філософських наук, професор Петро Крайлюк. Спонсорами форуму виступили компанії "Східноєвропейські можливості" (Канада), "Слов'янська компанія" (м.Рівне) і Пол Бродовей (м.Едмонтон, Канада). Учасників Симпозіуму при його урочистому відкритті вітали ректор НУ "ОА" Ігор Пасічник, Посол Канади в Україні Роман Ващук, директор департаменту освіти Рівненської ОДА Григорій Таргонський, міський голова Острога Олександр Шакер, директор Центру канадознавства НУ "ОА" Валерій Полковський.

Симпозіум проходив у форматі секційних засідань і круглих столів. Темою дискусій першої секції стали "Філологічні студії у сучасному канадознавстві". Така тематика зацікавила майже два десятки науковців із вищих закладів освіти Рівного, Чернівець, Запоріжжя, Острога, Дніпропетровська. Серед членів цієї секції – представники кафедри української мови та літератури нашої академії. Кандидат філологічних наук, професор кафедри Олег Василюшин охарактеризував "Внесок професора Романа Гром'яка в українське літературознавство", де виокремив заслуги

професора Гром'яка у поверненні спадщини Уласа Самчука в Україну, в облаштуванні Літературно-меморіального музею У.Самчука у Тилляві (Шумщина), в теоретико-аналітичному дослідженні різножанрової творчості "українського Гомера ХХ століття", у пропаганді Самчукової спадщини численними науковими статтями і виступами на наукових конференціях. Наш автор наголошує, що саме з досліджень Романа Гром'яка ми бачимо Самчука як глибоко переконаного антикомуніста й українського патріота. Підкреслено, що паростками і провісниками повернення Самчука-письменника на батьківщину стали його твори, привезені туристами і філологами-фахівцями із Канади та США.

Кандидат філологічних наук, доцент Ірина Комінярська запропонувала актуальну для Симпозіуму тематику "Зародження української літератури в Канаді". В її виступі оприлюднено цікавий факт: наприкінці ХІХ століття українські вчені, професор Осип Олеськів і доктор Михайло Дорундяк дослідили природно-кліматичні умови в регіоні Альберта, отримали необхідну інформацію від уряду Канади і повернулися в Україну із детальним звітом, який опублікували в галицьких і буковинських часописах. Призвані в Канаду, українські емігранти відкрили власні товариства при

бібліотеках, опублікували твори окремих українських авторів, еміграційний український фольклор. Першим дослідником української еміграційної літератури в Канаді став Ватсон Киркконел, який опрацював 29 творів 21 українського автора. Саме цей канадський науковець диференціював українських поетів-емігрантів на три групи: поети передвоєнного періоду (до 1914 року); поети післявоєнного періоду, що одержали освіту в Україні і писали українською мовою; поети післявоєнного періоду, що отримали освіту в Канаді і писали англійською мовою.

Розробку складної світоглядно-філософської проблематики у літературному творі здійснила кандидат філологічних наук, доцент Олена Пасічник у дослідженні "Своєрідність хронотопу в'язнично-таборового світу у романах Уласа Самчука "Темнота" і "Втеча від себе". Науковець доводить, що просторово-часова картина художнього світу, змодельованого Уласом Самчуком, дійсно сягає епопейного масштабу. Якщо в цій картині зосередитись на ракурсах, що поступово ведуть до радянського і німецького таборів, то отримаємо справжній калейдоскоп форматування духовної візії людини, вибитої із природного плину життя. З тестуалізації в'язнично-таборового світу випливає його безжалюгідний хронотоп: на географічному підґрунті в 300 тисяч кв. км простору зосереджені людські ресурси, що "увійшли в конфлікт з радянською владою". Йдеться і про концепцію "універсального концтабору", в якому люди з рабською психологією самі творять каторгу без колючого дроту й обмеження простору. Тобто люди перетворюються на людей, якщо не бачать перспективи і втрачають гідність. Щоб цього не трапилося, це треба знати. А щоб це знати, треба мати відповідну літературу, яка допоможе осмислити і зрозуміти причини

тоталітаризму, означить роль кожної людини і людських спільнот в унеможливленні каторжанського перевернутого світу в майбутньому світовому і людському часопросторі.

Залишається вірним предмету дослідження наш молодий науковець, асистент кафедри англійської філології Ілля Комінярський: свою фахову зацікавленість творчістю англійського письменника Джорджа Рігі він спроектував на проблематику Симпозіуму через тему "Джордж Рігі – митець супротиву", де показав, що драматургія Канади II половини ХХ століття нерозривно пов'язана з іменем Джорджа Рігі – канадського митця українського походження. Його творчий доробок вражає поєднанням тверезого розрахунку з пристрасною емоційністю. Він написав 190 драматичних творів, 2 кантати, 5 кіносценаріїв, безліч прозових творів і збірку віршів. Серед героїв Джорджа Рігі – канадці українського походження. Визнаний у Канаді та світі, він був "замовчувані" в Україні, а тому заслуговує повернення до своїх духовних коренів.

В інших секціях науковці зупинилися на питаннях "Геополітика і суспільствознавчі аспекти канадознавства" та "Особливості системи освіти в Канаді". Учасники круглих столів зосередились на проблемах працевлаштування і роботи в Канаді, розвитку канадознавства в Україні. В дискусіях за круглим столом брали участь працівники канадської дорожно-будівельної компанії "Стендерд-Дженерел" (м.Едмонтон), доктор економічних наук, професор Тернопільського НУ Валерій Гринчуцький, директор Центру канадознавства НУ "ОА" Валерій Полковський, директор Центру канадських студій ім.Рамона Гнатишина Чернівецького НУ ім.Юрія Федьковича Віталій Макар.

Якщо використати слова Надзвичайного і Повноважного Посла Канади в Україні Романа Ващука, то науковий Симпозіум з канадознавства став ще одним маленьким містком між культурами двох наших народів і допомагає нам краще розуміти один одного у процесі творення надійного майбутнього.

Олена ФУРМАН

кандидат педагогічних наук

На базі Кременецького педагогічного коледжу Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка пройшов II етап Всеукраїнської олімпіади з математики і вищої математики серед

студентів вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації Тернопільської області. Він відбувся згідно з Положенням, затвердженим Радою директорів закладів ВНЗ і був диференційований на сектори математики і вищої математики. Мета олімпіади – виявлення, відбір і підтримка обдарованої студентської молоді, розвиток і реалізація математичних здібностей студентів, стимулювання творчої праці студентства і педагогічних працівників, підвищення якості підготовки працівників, активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів і навчально-виховної роботи викладачів математичних дисциплін, інтенсифікація та вдосконалення навчального процесу.

Олімпіада проводилась для студентів I курсу з навчальної дисципліни "Математика", а для студентів II і III курсів – з "Вищої математики". Відповідно, для визначення результатів олімпіади було створено два журі. Конкурсні роботи з математики оцінювало журі, в якому працювали старший вчитель Галицького коледжу ім.В'ячеслава Чорновола Т.В.Безух, викладач-методист Зборівського коледжу ТНПУ ім.Івана Пулюя У.З.Кульчицька, старший викладач Чортківського медичного коледжу М.І.Кільчицька, викладач Буцацького колед-

жу економіки, управління та інформатики О.Г.Ярош, викладач Тернопільського коледжу харчових технологій і торгівлі М.І.Шуль, викладач Кременецького медичного училища ім.Арсена Річинського О.В.Шумбар і викладач Тербовлянського вищого училища культури О.М.Якимів.

Результати конкурсних робіт з вищої математики визначало журі у складі кандидата фізико-математичних наук, викладача-методиста Чортківського коледжу економіки і підприємництва Л.М.Семчишин, викладача Коледжу економіки, права та інформаційних технологій Тернопільського національного економічного університету Л.М.Брюхань, викладача Бережанського агротехнічного коледжу Л.Х.Роман, викладача Технічного коледжу Тернопільського НТУ ім.Івана Пулюя Н.М.Бодасюк.

Учасниками олімпіади стали студенти 14 вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації Тернопільської області. Їх роботи організовували 20 педагогів – членів обласного методичного об'єднання викладачів математики (голова методоб'єднання – кандидат фізико-математичних наук, викладач-методист Гусятинського коледжу ТНТУ ім. Івана Пулюя Л.В.Стельмашук) і члени циклової комісії природничих дисциплін нашого коледжу (голова комісії – Р.В.Воляннюк). Наші викладачі сформували робочий оргкомітет, який оперативно вирішував організаційні питання II етапу олімпіади та здійснював супровід її учасників при їх залученні до культурно-масових заходів.

Під час відкриття II етапу олімпіади її учасників вітали директор нашого педагогічного коледжу, кандидат технічних наук, доцент Н.В.Бабій і голова обласного методичного об'єднання викладачів математики, кандидат фізико-математичних наук Л.В.Стельмашук.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТУРНІР МАТЕМАТИКІВ

У той час, коли студенти – учасники олімпіади – виконували конкурсні завдання, їхні наставники – викладачі математики – провели круглий стіл на тему "Використання інноваційних методів навчання на уроках математики".

За одностайним рішенням журі, переможцем II етапу Всеукраїнської олімпіади з математики визнано студента I курсу Технічного коледжу ТНТУ ім.Івана Пулюя Віталія Собчука, якого привела до успіху викладач вищої категорії Н.М.Борисюк. І переможцю, і його наставнику випадає честь представляти Тернопільську область у III етапі Всеукраїнської олімпіади з математики. Друге місце поділили студент Гусятинського коледжу ТНТУ ім.Івана Пулюя Ростислав Гайдуков (керівник М.І.Гайдук) і студент Кременецького педагогічного коледжу КОГПА ім.Тараса Шевченка Олександр Клак (керівник Р.В.Воляннюк). На третій сходинці п'єдесталу пошани – першокурсники Зборівського коледжу ТНТУ ім.Івана Пулюя Назар Боднар (керівник У.З.Кульчицька) і Кременецького медичного училища ім.Арсена Річинського Олександр Малишев (керівник О.В.Шумбар). Таким чином, у номінації "Математика" першокурсники коледжів Тернопільського

ти II – III курсів, дало наступні результати: перемогу здобув студент Галицького коледжу ім.В'ячеслава Чорновола Віталій Степчук (керівник Н.А.Стефурак), на другому місці – студентка Тернопільського коледжу харчових технологій і торгівлі Юлія Береза (керівник М.І.Шуль). Однак і тут представники коледжів ТНТУ ім.Івана Пулюя свого шансу не упустили: студент Гусятинського коледжу Владислав Євсюков (керівник Л.В.Стельмашук) і його колега з Технічного коледжу Максим Драновський (керівник В.С.Шкільна) поділили третє місце, чим збагатили скарбничку нагород своєї альма-матер на два призових дипломи. У підсумку, студенти коледжів Тернопільського НТУ отримали п'ять олімпійських нагород із дев'яти.

Учасники обласного етапу олімпіади ознайомилися з навчально-матеріальною базою нашої академії, відвідали Музей історії навчального закладу, оглянули виставку творчих робіт студентів, здійснили екскурсії містом та його околицями. Значну практичну роботу із забезпечення програми олімпіади, обслуговування її учасників, реалізації організаційно-методичних і конкретно технічних заходів виконали члени циклової комісії природничих дисциплін

національного технічного університету ім.Івана Пулюя принесли своєму ВНЗ всі три призові місця.

Вирішення конкурсних завдань з вищої математики, що здійснювали студен-

коледжу М.А.Ромашевська, І.П.Саланда, Ю.М.Лішук, І.М.Галаган, І.І.Бєлова, О.В.Тригуба, А.С.Іванюк, член циклової комісії технологічної освіти О.М.Мушак, завідувач педагогічної практики В.І.Шпак.